

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Ing. J. J.**, proti žalovanému: **Městský úřad Mělník**, se sídlem Nám. Míru 1, Mělník, ve věci ochrany proti nezákonnému zásahu – kolaudačnímu souhlasu žalovaného ze dne 12. 1. 2015, č. j. 2271/ZP/14/LETO, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Středočeský kraj**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2016, č. j. 48 A 19/2015 - 133,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností napadla osoba zúčastněná na řízení (dále též „stěžovatel“) shora označený rozsudek Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), jímž bylo rozhodnuto o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem.

[2] Ve výroku I. napadeného rozsudku krajský soud rozhodl, že kolaudační souhlas ze dne 12. 1. 2015, č. j. 2271/ZP/14/LETO, je nezákonný. Na základě zmíněného kolaudačního souhlasu mohly být užívány stavby SO-301 dešťová kanalizace, SO-302 odvodnění komunikace, SO-303 napojení dešťových svodů na specifikovaných pozemcích v katastrálním území Mšeno provedené podle stavebního povolení ze dne 27. 5. 2010, č. j. 615/ZP/10/JALE.

[3] Výrokem II. napadeného rozsudku krajský soud ve zbytku žalobu zamítl, tj. zamítl návrh, aby soud žalovanému zakázal porušovat žalobcova vlastnická práva k pozemkům parcelních čísel 378/1 a 378/2 v katastrálním území Mšeno jedním spočívajícím v položení a užívání dešťové kanalizace na těchto pozemcích a obnovil stav před zásahem.

[4] Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku, který je dostupný z www.nssoud.cz, uvedl, že v soudním řízení nechal zpracovat znalecký posudek za účelem ověření podkladů, z nichž žalovaný vycházel. Na základě posudku zjistil, že výchozí podklady užívané žalovaným byly nespolehlivé a že kanalizace byla umístěna též na pozemcích žalobce.

[5] Znaleckým posudkem bylo dle krajského soudu s dostatečnou mírou pravděpodobnosti prokázáno, že kanalizace částečně zasahuje i do pozemků žalobce. K námitkám, že střední chyba měření byla 1 m, poznamenal, že u odlehklých a vzájemně nezávislých bodů 31 a 34 činil přesah pásma stavby do pozemků žalobce 0,95 m a 0,94 m. Z pravděpodobnostní křivky prezentované znalcem krajský soud dovodil, že stavba kanalizace v každém z těchto bodů zasahuje do pozemku žalobce s kumulovanou pravděpodobností 80 %, což je pro prokázání zásahu dostatečné. Pravděpodobnost, že alespoň v jednom z těchto dvou bodů kanalizace do pozemku žalobce zasahuje, pak musí být ještě výrazně vyšší. Při zohlednění toho, že překryv pásma stavby s pozemky žalobce nenastává jen v těchto dvou bodech, ale (byť v menším rozsahu) i řadě bodů dalších, dospěl krajský soud k závěru, že v alespoň některém bodě i při stanovené míře nejistoty zaměření kanalizace vskutku do pozemku žalobce zasahuje.

[6] K poukazu na to, že ve skutečnosti má kanalizační potrubí průměr jen 0,4 m, zatímco znalec zvažuje pásmo široké 1,2 m, krajský soud uvedl, že součástí stavby jsou i kanalizační šachty široké 1 m. Přitom tyto šachty se v rámci vypočteného průběhu kanalizace nacházejí přímo na hranici či v bezprostřední blízkosti hranice pozemku parcelního čísla 378/2 v okolí bodů 34, 35 a 36. I za tohoto stavu zde tedy nadále přetrvává dostatečně vysoká a podle soudu postačující pravděpodobnost, že kanalizace do pozemků žalobce zasahuje.

[7] Krajský soud dále poznamenal, že i pokud by nebylo prokázáno, že kanalizace do pozemku žalobce zasahuje, pak je zde i jiný důvod svědčící o nezákonnosti kolaudačního souhlasu. Znalecký posudek jednoznačně deklaroval, že geodetické zaměření, z něhož vycházel žalovaný při ověření, že stavba byla realizována v souladu mj. se stavebním povolením, není použitelné, neboť se zakládá pouze na dvou výchozích identických bodech. Třetí bod není odvozen z mapy pozemkové knihy. Tři identické body přitom představují minimum pro dosažení požadované přesnosti měření.

[8] Krajský soud shrnul, že zkolaudovaná stavba byla realizována v rozporu s územním rozhodnutím a stavebním povolením, popřípadě u ní takový soulad žadatel neprokázal. Z tohoto důvodu soud deklaroval, že kolaudační souhlas je nezákonný.

[9] Žaloba však byla zamítnuta ve vztahu k té části žalobního petitu, v níž se žalobce domáhal toho, aby soud žalovanému zakázal porušovat jeho vlastnické práva položením a užíváním dešťové kanalizace v severozápadním cípu jeho pozemků. Stavebníkem kanalizace byl Středočeský kraj, nikoli žalovaný. Žalovanému nelze ukládat, aby obnovil stav před položením kanalizace (tj. odstranil ji), neboť toho by se mohl domáhat vůči vlastníku kanalizace – Středočeskému kraji – negatorní žalobou v občanském soudním řízení.

pokračování

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[10] Stěžovatel namítl, že žalobní návrh, aby bylo žalovanému správnímu orgánu zakázáno položení a užívání dešťové kanalizace, byl od zahájení řízení neprojednatelný pro nedostatek pasivní legitimace žalovaného. Uživatelem kanalizace je Středočeský kraj, nikoli žalovaný. Krajský soud tuto vadu žaloby neodstranil, ani žalobu neodmítl. Zákaz užívání, resp. zdržení zásahu do vlastnického práva je sporem, k jehož řešení je příslušný soud v občanském soudním řízení. Krajský soud tak zatížil své řízení vadou věcné nepříslušnosti.

[11] Podle § 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), rozhoduje-li soud pouze o určení toho, že zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu. Krajský soud ve svém rozsudku konstatoval stav stavebního řízení ke dni 12. 1. 2015. Stěžovatel dovozuje, že uvedené datum a soudem konstatovaný stav představují stav, ke kterému bylo o nezákonnosti kolaudačního souhlasu rozhodováno. K datu prohlídky dokončené stavby (18. 12. 2014) měl stavební úřad k dispozici žádost stěžovatele se všemi zákonem předepsanými přílohami včetně dokumentace skutečného provedení stavby. Ze žádného dokladu, který měl žalovaný k dispozici, nevyplývalo, že by došlo k zásahu do práv jiné osoby. Krajský soud měl přihlídnout k tomu, zda nezákonnost mohl správní orgán zjistit. Soud nesprávně hodnotil věc na základě provedení důkazu, který žalovaný v době vydání kolaudačního souhlasu neměl k dispozici.

[12] Ve znaleckém posudku znalec pracoval s pojmem „pásma stavby“ v šíři 1,20 m. Stavba sestává z potrubí o průměru 0,40 m a revizních šachet o průměru 1 m, „pásma stavby“ tak stavbu překračuje o 10 cm, resp. o 40 cm na každou stranu od osy zaměřené stavby. Krajský soud vycházel z nesprávného hodnocení, když bral jako předmět nezákonného zásahu celé toto pásmo stavby. Při započtení střední chyby měření o velikosti 1 m, která je větší než údajný maximální zásah v rozsahu 0,85 m, je stejně pravděpodobné, že kanalizace do pozemku žalobce vůbec nezasahuje.

[13] I pokud by k zásahu do vlastnického práva k pozemku došlo v rozsahu 0,55 m v případě potrubí, resp. v rozsahu 0,85 m v jednom bodě pozemku, pak měl soud zvážit, zda takto nepatrný překryv je skutečně nezákonným zásahem. Náklady na odstranění údajné nezákonnosti (tj. přeložení potrubí) by byly neúměrně vysoké v porovnání s velikostí teoretického zásahu do pozemku a jeho následků. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[14] Žalobce ani žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, za stěžovatele v řízení o kasační stížnosti jedná jeho zaměstnanec, který má vysokoškolské právnické vzdělání, jež je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Důvody

kasační stížnosti odpovídají důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zároveň zkoumal, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

III. a) Tvrzeň zásah v podobě položení a užívání kanalizace

[16] Krajský soud výrokem II. žalobu zamítl v části, v níž se žalobce domáhal toho, aby soud žalovanému (tj. stavebnímu úřadu, jímž byl Městský úřad Mělník) zakázal porušovat žalobcova vlastnická práva ke specifikovaným pozemkům jednáním spočívajícím v položení a užívání dešťové kanalizace na těchto pozemcích a obnovil stav před zásahem. V odůvodnění krajský soud uvedl, že stavebníkem kanalizace nebyl žalovaný, nýbrž Středočeský kraj (stěžovatel).

[17] Stěžovatel v kasační stížnosti potvrdil, že žadatelem a uživatelem kanalizace je on, nikoli žalovaný. Žalobu považuje za neprojednatelnou z důvodu nedostatku pasivní legitimace žalovaného a namítl, že krajský soud tuto vadu žaloby neodstranil ani žalobu neodmítl.

[18] Nejvyšší správní konstatuje, že v dané věci nebylo povinností krajského soudu odstraňovat vady žaloby či vyjasňovat to, kdo je žalovaným.

[19] Dle § 83 s. ř. s. je v případě zásahové žaloby žalovaným ten správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah.

[20] Ve vztahu k tomuto zákonnému ustanovení sice rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že pokud si soud v řízení o zásahové žalobě posoudí zejména na základě žalobních tvrzení, že žalobcem tvrzený zásah je přičitatelný jinému správnímu orgánu, než kterého jako žalovaného označil žalobce, má soud žalobce upozornit žalobce na tento svůj závěr a vyzvat jej k případné úpravě označení žalovaného. K tomu viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 12. 2014, č. j. Nad 224/2014 - 53 (publ. pod č. 3196/2015 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz). Závěry uvedeného usnesení však nelze vztáhnout na nynější věc, jelikož se vztahují na případy, kdy má soud za to, že v žalobě tvrzený zásah je přičitatelný jednomu správnímu orgánu, který by tak měl být žalovaný, ale kterého jako žalovaného žalobce neoznačil, a na místo toho jako žalovaného označil jiný správní orgán, jemuž není tvrzený zásah přičitatelný. Jak v bodě [47] citovaného usnesení konstatoval rozšířený senát: „Komplexní a v řadě ohledů nepřehledná struktura veřejné moci by naopak procesní pozici žalobce neúnosně komplikovala, bylo-li by po něm v intencích zásad civilního procesu požadováno, aby bez pomoci soudu ‚trefil‘ svým projevem vůle označujícím konkrétní součást veřejné moci za žalovaného tu, která v skutku vůči němu jednala, a pokud by v případě, že tak neučiní správně, ztratil a priori šanci na procesní úspěch.“ V nynější věci však krajský soud shledal, že v části žaloby popsany zásah (položení a užívání kanalizace) není přičitatelný žádnému správnímu orgánu ve smyslu legislativní zkratky v § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Je totiž přičitatelný veřejnoprávní korporaci (Středočeskému kraji, stěžovateli), která nevystupovala ve vrchnostenském postavení (z pozice veřejné moci), ale jako soukromá

pokračování

osoba – stavebník. Postavení stěžovatele se tak neodlišovalo od postavení jiných osob soukromého práva (fyzických a právnických osob) v pozici stavebníka. Stěžovatel tak vůbec nevystupoval jako správní orgán.

[21] Byť krajský soud dospěl k závěru, že tvrzený zásah (položení a užívání kanalizace) není přičitatelný žalovanému správnímu orgánu, nemohl poukázat na žádný jiný správní orgán, jemuž by byl tvrzený zásah přičitatelný, jelikož žádný takový správní orgán neexistuje. Žalobce by nemohl být před soudem ve správním soudnictví úspěšný, ani kdyby ve vztahu k tvrzenému zásahu (položení a užívání kanalizace) označil jako žalovaného jiný správní orgán. Nejde tedy o případ, kdy by procesní úspěch žalobce byl odvislý od toho, jaký správní orgán jako žalovaného označí. Z tohoto důvodu krajský soud nepochybil, když hodnocení, že žalovanému správnímu orgánu (a ani jinému správnímu orgánu) není přičitatelný tvrzený zásah, uvedl v rozsudku a neinformoval o tom žalobce dříve.

[22] Krajský soud tedy správně zhodnotil, že žalovanému správnímu orgánu není tvrzený zásah přičitatelný, tj. že žalovaný správní orgán není pasivně věcně legitimovaný. Jde o důvod pro zamítnutí žaloby. V posuzované části žaloby se žalobce domáhal toho, aby soud zakázal určité faktické jednání správnímu orgánu, nikoli soukromé osobě. Jde o žalobu (zásahovou žalobu, srov. § 82 a 87 odst. 2 s. ř. s.), k jejímuž projednání tak byl příslušný soud ve správním soudnictví, nikoli soud v občanském soudním řízení.

III. b) Provedení důkazu znaleckým posudkem

[23] Krajský soud výrokem I. napadeného rozsudku určil, že kolaudační souhlas je nezákonný. V případě, že krajský soud rozhoduje pouze o určení, zda byl zásah nezákonný, vychází dle § 87 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.

[24] Stěžovatel uvedl, že ze žádného podkladu, který měl žalovaný k datu prohlídky dokončené stavby, nevyplývalo, že by došlo k jakémukoli zásahu do práv jiné osoby. Současně má za to, že soud musí přihlížet k tomu, zda nezákonnost zásahu vyplývala ze zjištěného stavu věci a zda ji mohl správní orgán zjistit. Namítl, že krajský soud nesprávně právně hodnotil věc na základě důkazu, který neměl správní orgán k dispozici.

[25] Dle § 119 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném v rozhodné době, stavební úřad při uvádění stavby do užívání zkoumá, zda stavba byla provedena mj. v souladu s rozhodnutím o umístění a povolením stavby a dokumentací, nebo ověřenou projektovou dokumentací.

[26] Krajský soud nechal v řízení o žalobě zpracovat znalecký posudek. Znalci uložil na základě fyzické obhlídky určit průběh kanalizace, již se týkal kolaudační souhlas, a zjistit, zda kanalizace zasahuje na pozemky žalobce, do nichž neměla kanalizace dle stavebního povolení vůbec zasahovat. Tím krajský soud hodlal prověřit správnost a pravdivost podkladů, z nichž ohledně skutečného provedení stavby vycházel stavební úřad.

[27] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce, že krajský soud nemohl vycházet z důkazu (znaleckého posudku), který neměl správní orgán k dispozici. Správní soudnictví je vystavěno na principu tzv. plné jurisdikce. I v případech, kdy soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu správního orgánu (§ 87 odst. 1, věta za středníkem, s. ř. s.), může v řízení o žalobě provádět dokazování, které se vztahuje ke skutkovému stavu v době tvrzeného zásahu správního orgánu. Tím je zaručena řádná ochrana práv před soudy ve správním soudnictví, jelikož soud není omezen ve skutkových otázkách jen tím, co zde našel správní orgán, ale v případě potřeby je možno správnost skutkových zjištění správního orgánu prověřit, případně taková zjištění rozšířit.

[28] Soud ve správním soudnictví není omezen jen na podklady, které měl správní orgán k dispozici, ale v souladu s principem plné jurisdikce, která tvoří součást práva na spravedlivý proces, může provádět vlastní dokazování, které je za účelem přezkumu žalobních námitek a zhodnocení správnosti postupu správních orgánů zapotřebí. Obzvláště v případě žalob na ochranu před nezákonným zásahem lze konstatovat, že dokazování před soudem bude tvořit pravidelnou součást řízení o žalobě.

[29] Nejvyšší správní soud zhodnotil, že krajský soud se nedopustil sebemenšího pochybení, když provedl důkaz znaleckým posudkem. Vzhledem k tomu, že znalecký posudek pojednával o skutkovém stavu, který zde byl v době zásahu (od položení kanalizace nedošlo ve zkoumané oblasti ke změně její trasy; stav zkoumaný znalcem tedy odpovídal stavu, který zde byl v době vydávání kolaudačního souhlasu), nebyl porušen § 87 odst. 1, věta za středníkem, s. ř. s.

III. c) Hodnocení závěrů znaleckého posudku

[30] Stěžovatel dále v kasační stížnosti uplatnil námitku směřující do hodnocení, zda znalecký posudek skutečně prokazuje, že kanalizace zasáhla do pozemků žalobce, ačkoli přes ně vést neměla. Zejména poukázal na to, že při započtení střední chyby měření o velikosti 1 m, která je větší než znalcem shledaný zásah v rozsahu 0,85 m, je stejně pravděpodobné, že kanalizace přes pozemek žalobce vůbec nevede.

[31] Krajský soud zhodnotil, že znaleckým posudkem bylo prokázáno, že kanalizace zasahuje do pozemku žalobce, což odůvodnil argumentací shrnutou v bodech [5] a [6] shora.

[32] Kanalizaci tvoří potrubí o průměru 0,40 m a revizní šachty o průměru 1,00 m. Znalec postupoval tak, že určil „pásmo stavby“, jakožto pás široký 1,20 m, o němž uvedl, že lze spolehlivě předpokládat, že obsahuje všechny stavební prvky kanalizace. V příloze č. 7 ke znaleckému posudku zdokumentoval průběh pásma stavby ve vztahu k hranicím okolních pozemků. Největší překryv pásma stavby s okolními pozemky okotoval. V bodě č. 31 dosáhl překryv pásma stavby kanalizace a pozemku parcelního čísla 378/3 hodnoty 0,95 m, v bodě č. 34 má překryv pásma stavby s pozemkem parcelního čísla 378/2 hodnotu 0,94 m a v bodě č. 35 hodnotu 0,50 m.

[33] Při ústním jednání před krajským soudem znalec uvedl, že vycházel ze zaměření provedeného společností Geoperfekt, které si pro tento účel nechal provést. Zdůraznil,

pokračování

že společnost Geoperfekt zaměřovala skutečné umístění kanalizace, nezaměřovala vlastnické hranice. K hranicím pozemků poznamenal, že je určil matematicky na podkladě mapy pozemkové knihy a identických bodů. Dle znaleckého posudku (strana 6) byla provedena transformace rastru mapy pozemkového katastru se střední chybou $m_{xy} = 0,76$ m, k čemuž znalec při ústním jednání dodal, že pokud případně existují chyby v mapě, lze uvažovat ještě o navýšení chyby o 40 % na každou stranu.

[34] K dotazu soudu na přesnost zaměření kanalizace znalec odpověděl, že z pravděpodobnostní křivky (Gaussovy křivky) lze dovodit, že skutečné umístění se oproti jeho matematickému výpočtu může nacházet v pásmu 1 m na každou stranu s pravděpodobností 60 %, v pásmu 1 m po maximální přípustnou odchylku 2,83 m s pravděpodobností 38 % a vyšší odchylka může nastat ve 2 % případů. Odchylka znamená, že pásmo stavby může do pozemku žalobce zasahovat méně, ale i to, že do něj zasahuje více, než odpovídá matematickému modelu.

[35] Nejvyšší správní soud nepovažuje za správnou interpretaci krajského soudu, že v bodech č. 31 a č. 34 stavba kanalizace zasahuje do pozemku žalobce s pravděpodobností blížíící se 80 %.

[36] V první řadě je nutno uvést, že v bodě č. 31 je znázorněn překryv pásma stavby a pozemku parcelního čísla 378/3, překryv zde dosahuje velikosti 0,95 m. Pozemek parcelního čísla 378/3 však nenáleží žalobci. Zásahová žaloba slouží k ochraně práv žalobce, nikoli třetích osob. Z tohoto důvodu je překryv v bodě č. 31 pro nynější soudní řízení bezvýznamný.

[37] V bodě č. 34 jde o překryv pásma stavby a pozemku žalobce. Tímto bodem má proto význam se blíže zabývat. V tomto bodě velikost překryvu znalec vyčíslil na 0,94 m (jde o největší překryv s pozemky žalobce). Byť to krajský soud v rozsudku nerozvedl, je zřejmé, že k závěru o tom, že v bodě č. 34 stavba kanalizace zasahuje do pozemku žalobce s pravděpodobností blížíící se 80 %, dospěl na základě následující úvahy uvedené v bodě [38], která shrnuje úvahu krajského soudu.

[38] Krajský soud vzhledem k překryvu o velikosti 0,94 m vyšel z toho, že pouze v případě, že by nastala chyba větší než 0,94 m, a to pouze ve směru od pozemku žalobce, nezasahovala by kanalizace do žalobcova pozemku. Pravděpodobnost odchylky větší než 2,83 m znalec určil na 2 %. Jde o odchylku na obě strany, což i s ohledem na znalce načrtnutou pravděpodobnostní křivku značí, že s 1% pravděpodobností může odchylka směřovat do pozemku žalobce a pásmo stavby do pozemku tak zasahuje více, než ukazuje nákres. A dále že s 1% pravděpodobností odchylka směřuje od pozemku žalobce, při této odchylce (2,83 m a více) by kanalizace do pozemku žalobce nezasahovala, jelikož odchylka přesahuje překryv 0,94 m. Obdobně pak na základě informace, že s 38% pravděpodobností se odchylka pohybuje v rozmezí od ± 1 m do $\pm 2,83$ m, krajský soud vyšel z toho, že s 19% pravděpodobností jde o odchylku směrem do pozemku žalobce (tj. že pásmo stavby zasahuje do pozemku žalobce více, než zachycuje nákres), a že s 19% procentní pravděpodobností jde o odchylku směrem od pozemku žalobce (tj. že pásmo stavby do pozemku žalobce nezasahuje, jelikož odchylka je zde větší než překryv). U odchylky do 1 m oběma směry, která může nastat s pravděpodobností 60 %, vyšel krajský soud z toho,

že pro případ, že by šlo o odchylku mezi 0,94 m a 1 m ve směru od pozemku žalobce, by pásmo stavby pozemek žalobce nezasahovalo, v ostatních případech odchylky do 1 m by k zásahu došlo. Vzhledem k tomu, že u odchylky v rozmezí 0,94 m a 1 m ve směru od pozemku žalobce by nešlo o zasažení pozemku žalobce, nepočítal krajských soud plných 60 % (tj. pravděpodobnost odchylky do 1 m oběma směry), ale *necelých* 60 %. K výsledné pravděpodobnosti *necelých* 80 %, s níž pásmo stavby zasahuje pozemek žalobce, krajský soud dospěl na základě součtu 1 % + 19 % + *necelých* 60 %.

[39] Nejvyšší správní soud k popsané úvaze stojící v základu napadeného rozsudku uvádí, že krajským soudem zjištěná pravděpodobnost zásahu pozemku žalobce (*necelých* 80%) se týká pásma stavby. Pásmo stavby znalec vymezil jako pás v šířce 1,20 m. Kanalizační potrubí má však průměr pouze 0,40 m. Ze znaleckého posudku nevyplývá, kde přesně se má v pásmu stavby nacházet potrubí. Úvaha krajského soudu o pravděpodobnosti blížící se 80 % by měla relevanci jen pro případ, že by se v kritických místech nacházelo potrubí v samé jižní části pásma stavby (tj. tam, kde pásmo stavby prochází dle nákresu pozemky žalobce). Potrubí se však stejně dobře může nacházet v jiné části pásma stavby. Např. pokud by bylo přesně uprostřed pásma stavby, zasahovalo by potrubí do pozemku žalobce v bodě č. 34 do vzdálenosti 0,54 m od jeho hranice. V jiném případě, pokud by bylo potrubí v severní části pásma stavby, zasahovalo by v bodě č. 34 do pozemku žalobce jen 0,14 m. Pravděpodobnost *necelých* 80 %, k níž dospěl krajský soud, se tak týká jen jednoho z možných případů (pro žalovaného nejméně příznivé možnosti umístění potrubí při samé jižní hranici pásma stavby), v jiných případech průběhu potrubí v pásmu stavby by šlo o výrazně nižší pravděpodobnost než krajským soudem zvažovaných *necelých* 80 %.

[40] K uvedenému dále přistupuje to, že znalec ve spolupráci se společností Geoperfekt zaměřoval pouze umístění kanalizace, nikoli skutečný průběh kanalizace. Vlastnická hranice byla určena matematicky, transformace rastru mapy pozemkové knihy byla provedena se střední chybou 0,76 m. Znalec přitom poznamenal, že pokud případně existují chyby v mapě, lze uvažovat o navýšení chyby o 40 % na každou stranu. Nejvyšší správní soud tak konstatuje, že k chybě zaměření kanalizace, které prováděl znalec ve spolupráci se společností Geoperfekt, mohly ještě přistoupit případné nepřesnosti v mapě, z níž vycházel ve vztahu k vlastnickým hranicím a které nezaměřoval. Nejvyšší správní soud v dané souvislosti poukazuje na to, že znalecký posudek na straně 5 s odvoláním na odchylky vzdáleností mezi lomovými body odečtené z mapy a vypočtené ze souřadnic odpovídajících lomovým bodům konstatoval: *„reálná situace neodpovídá přesně původním hranicím, nebo byl zákres do původní PK mapy proveden s menší přesností.“* Reálné pochybnosti o přesnosti mapy, z níž znalec vycházel, představují vedle nepřesnosti zaměření kanalizace další důvod, který snižuje vypovídací hodnotu znaleckého posudku o tom, zda kanalizace do pozemků žalobce skutečně zasáhla.

[41] Krajský soud si sice byl vědom toho, že kanalizační potrubí má průměr 0,40 m a pásmo stavby znalec určil o velikosti 1,20 m. Úvahu krajského soudu, kterou se tento problém snažil překlenout, však Nejvyšší správní soud neakceptoval. Krajský soud poukázal na to, že součástí kanalizace jsou i revizní šachty o průměru 1,00 m, přičemž tyto šachty se nachází v blízkosti žalobcova pozemku parcelního čísla 378/2 v blízkosti bodů č. 34, 35 a 36. Nejvyšší správní soud konstatuje, že, jak je patrné z přílohy č. 7 posudku,

pokračování

revizní šachty, které se nacházejí nedaleko bodů č. 34 a 36, jsou zakresleny mimo pozemek žalobce. Revizní šachty v blízkosti těchto bodů tedy nijak nesvědčí o tom, že by kanalizace do pozemku žalobce zasáhla. V bodě č. 35 pásma stavby do pozemku žalobce zasahuje v šířce 0,50 m, překryv pásma stavby v místě, kde se nedaleko bodu č. 35 nachází revizní šachta, je o něco menší než zmíněných 0,50 m. I ve vztahu k této revizní šachtě lze konstatovat, že není zřejmé, kde přesně se v pásmu stavby nachází. Pokud by se nacházela v pásmu stavby co nejvíce na jihu, zasahovala by do pozemku žalobce z necelých 50 cm. Pokud by se nacházela přesně uprostřed pásma stavby, zasahovala by do pozemku žalobce z necelých 40 cm. V případě, že by byla umístěna při severním okraji pásma stavby, zasahovala by do žalobcova pozemku z necelých 30 cm. Na základě obdobných úvah, jaké Nejvyšší správní soud činil v bodě [39], lze konstatovat, že je neudržitelný závěr krajského soudu o pravděpodobnosti necelých 80 %, s níž kanalizace zasahuje do pozemku žalobce. Tato pravděpodobnost se totiž odvíjí od překryvu pásma stavby a pozemku žalobce o velikosti 0,94 m, což v případě revizní šachty nedaleko bodu č. 35 není ani zdaleka naplněno.

[42] Na základě uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že vypovídací hodnota znaleckého posudku není taková, aby umožnila bezpečný závěr, že kanalizace do pozemku žalobce zasáhla. V daném ohledu se Nejvyšší správní soud s krajským soudem neztotožnil.

[43] Nejvyšší správní soud však konstatuje, že hodnocení krajského soudu učiněné na základě znaleckého posudku, že kanalizace zasahuje do pozemku žalobce, nebyl jediný důvod, kterým krajský soud podložil závěr o tom, že kolaudační souhlas představuje nezákonný zásah. Druhým zcela samostatným důvodem pro deklaraci kolaudačního souhlasu za nezákonný bylo, že geodetické zaměření, z něhož před vydáním souhlasu vycházel žalovaný, nebylo z hlediska požadavků na přesnost použitelné. Jak zjistil znalec, uvedené zaměření vycházelo pouze ze dvou výchozích identických bodů, což není dostatečné. Krajský soud tak konstatoval, že žalovaný neměl zjištěn skutkový stav natolik, aby mohl ověřit splnění zákonných podmínek pro vydání kolaudačního souhlasu (tj. souladu s územním rozhodnutím a stavebním rozhodnutím).

[44] Stěžovatel úspěšně zpochybnil pouze jeden důvod, pro který krajský soud shledal, že kolaudační souhlas je nezákonný. Druhého důvodu (nepoužitelnost geometrického zaměření, z něhož před vydáním souhlasu vycházel žalovaný, a tudíž nedostatku zákonných podmínek pro vydání kolaudačního souhlasu) se dotýkala jen námitka vypořádaná v části III. b) tohoto rozsudku. Šlo o námitku, že ze žádného podkladu, který měl žalovaný k datu prohlídky dokončené stavby, nevyplývala nezákonnost kolaudačního souhlasu, že soud nemohl věc hodnotit na podkladě důkazu (znaleckého posudku), který neměl správní orgán v době vydání souhlasu k dispozici. Právě na základě zjištění učiněných znalce krajský soud označil geometrické zaměření, z něhož vycházel žalovaný, za nepoužitelné. Uvedenou námitku Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako nedůvodnou, jiné výhrady proti závěru o nepoužitelnosti geometrického zaměření, z něhož před vydáním souhlasu vycházel žalovaný, a nedostatku zákonných podmínek pro vydání kolaudačního souhlasu stěžovatel neuplatnil. Druhý důvod, pro který krajský soud shledal, že kolaudační souhlas je nezákonný, nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšně zpochybněn. Za této situace Nejvyšší správní soud shledal, že výrok I. napadeného

rozsudku, v němž krajský soud deklaroval, že kolaudační souhlas je nezákonný, ob stojí a není jej tedy třeba rušit. Tento výrok je v dostatečné míře podepřen tím hodnocením krajského soudu, které nebylo v řízení o kasační stížnosti zpochybněno.

[45] Judikatura Nejvyššího správního soudu připouští, že je-li napadený výrok rozsudku krajského soudu opřen o více důvodů a Nejvyšší správní soud shledá, že některý z nich ob stojí a jiný nikoliv, nemusí taková situace nezbytně vést ke zrušení napadeného výroku. Zde je třeba vážit míru opory napadeného výroku v odůvodnění, pokud důvody ob stojí v podstatné míře, lze kasační stížnost proti napadenému výroku zamítnout. K tomu srov. bod 71 usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75 (publ. pod č. 1865/2009 Sb. NSS). V případě zásahové žaloby nevzniká problém se závazným právním názorem krajského soudu dle § 78 odst. 5 s. ř. s., který krajské soudy vyslovují v rozsudku, kterým ruší správní rozhodnutí, nikoli v rozhodnutí o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem (u zásahových žalob se další činnosti správního orgánu v případě trvání zásahu či jeho důsledků týká samotný výrok rozsudku, jímž se dle § 87 odst. 2 s. ř. s. zakazuje, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, či přikazuje, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem).

[46] Nejvyšší správní soud v nynější věci shledal, že výrok I. napadeného rozsudku má dostatečnou oporu ve zde popsaném druhém důvodu, kterým tento výrok krajský soud odůvodnil. I přes důvodnost námitek směřujících proti prvnímu důvodu odůvodňujícímu výrok I. napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je proti výroku I. napadeného rozsudku na místě zamítnout.

III. d) Námitka nepatrnosti zásahu

[47] Podstatou další kasační námitky bylo tvrzení, že i pokud by kanalizace do pozemku žalobce skutečně zasáhla, šlo by o natolik nepatrný zásah (méně než 1 m), že by měl soud s ohledem na smysl zákona a náklady na přeložení kanalizace zvažovat, zda vůbec jde o nezákonný zásah.

[48] Nejvyšší správní soud již výše vyhodnotil, že vypovídací hodnota znaleckého posudku není taková, aby umožnila bezpečný závěr, že kanalizace do pozemku žalobce zasáhla. Za této situace nemá význam se zabývat námitkou nepatrnosti zásahu, jelikož znalecký posudek, o který se opíral krajský soud, neumožnil bezpečně vyjít z toho, že kanalizace do pozemku žalobce vůbec zasahuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[49] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání, jelikož § 109 odst. 2 s. ř. s. takový postup předpokládá.

[50] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci ani žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. května 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu